

Tas Latweeschu draugs.

1840. 15 August.

33 scha lappa.

Taunass sinna s.

Is Peterburges. Ka sai nu weenreis pa wissam beidsahs ar Tschig-ganu apkahrt-wasafchanu, augsti zeenigs Keisers jau pehrnajâ gaddâ (1314 Merz) irr pawehleis, libds imai Janwar 1841 wiinneem semmes un mahjas eerah-diht frohna-zeemôs. Kad nu comehr parahdijahs, ka lohti geuhci winnus tik tachlumâ aiswest, tad taggad pawehlehts, lai tannis weetâs, kur winnus fakker, pahr to gahda, ka tur patt usnemmahs gohdigu dsihwi; bet ja tas tur ne marr buht, tad lai augsta frohna-muischu teesa patte nospreesch, us kurren tohs buhs aiswest.

Is Warschawas. Tanni pilfata, ko sau: Sandomir, dsihwo nabbaga Pohlu kungs, O-nuffri Ambro-sewitsch wahrdâ. Bijis zittkahrt pee teefas par sil-tehru, un tadeht arri taggad wehl no teefas pusses iknogaddâ 750 guldenus dabbu par usturru. Winnam dehls Warschawâ augsta skohlâ mahzijahs, bet preit skohlas un semmes likkumeem geuhci apgrehkojees, tikke eelikts zeecumâ. Mo currenes is-mukke un Steppen' dewahs us mahjahn, zerredams laikam pee memmes un tehtih' dabbuht plehptees un dsihwoht. Bet Antin, kur tawa stabbulice! teh ws cuhlin fa-nehme dehlu zeet, usnehmahs ar winnu to garru zellu us Warschawu un'te pats behgli nodewe pee teefas. Atkal gribbedams atpakkal, nomannija, ka jau beidsamu grassi bija isdewis pa zellu, un nu ne sinnaja, ko eesahkt. Peegahje pee tahs paschas frohna naudas-teefas, no kurras iknogaddâ sawu usturru dabbu, un luhdse, lai no tahs naudas, kas winnam us preefschu peenahkfees, taggad nohtes laika winnam tik 50 guldenus ismakfa, ka warretu kluht mahjâs. Teesa labprahc winna luhgschanu paklausija, bet dabbujuse sinnahc, us kahdu wihsî wifsch truhku-mâ krittis, atsinne par labbu, arri augustakai teefai to leetu pafluddinahc. Un schi, pahr ta nabbaga funga gohda prahc preezadamees, apnehmahs winnam sawadu dahwanu no 1000 guldenem pasneegte. Augsti zeenigs Keisers, kam arri sinnar tikke dohta, schehligâ prahcâ ne ween apstiprinaja, ko schi augustaka teesa bija spredufe, bet arri pawehleja, lai fungam wehl ohtru resi tik dauds dahwina un tadeht, ka pats tahds ustizzams gohda-wihrs, winnam dehlu pa wissam no strahpes atlaisch brihwu.

* Pahr bisch u bae rofchanu.

Bittes daudsreis ja-barro, ka labbi bitteneeki gan paschi jau sinnahs; jo kad winnas ne mas ne barro, woi pliki ween, tad sinnams, bittes lehti isnihlst. Tadeht te mahjisim: ar ko? kad? un ka? bittes ja-barro.

Pirma kahrtā.

Ar ko bittes ja-barro?

Gan wissi sinnam un redsam, ka bischu ihstena barriba irr meddus, bet arri ne wissahds meddus irr preefsch ta derrigs. Meddus, kas fajaukes ar milsteem, kahdahm sahlehm, woi ar zittu fchahdu tahdu neschkühstumu, un wisswairak tahds, kas palizzis melns, woi fkahbs, tahds winnahm irr tik labbi kā nahwes sahles un dsemde flimmibas ween. Bet tik tahds meddus ween winnahm derrigs, kas, lai nu ruddens woi pawassarā isnemts, irr tihrs un zeets, kam naw zirmini eefschā, nei aismirkuschas bittes, nedf melns wafks, — tahds meddus, kas tezzinahts zaue jaunu feetu, fausa weetā glabbahcts un ar tihru kareoti eeliktes trauzinā. Tahds winnahm irr wesseliga barriba un weeniga sahle wissās flimmibās.

Ta deht arri tas meddus irr fkahdigs, ko atrohd tannis traukōs, kur bittes ismirruschas. Jo ka deht tad bittes ismirre tannī traufā, kur meddus wehl deesgan bija eefschā? Laikam jau ne deht ko zittu, ka meddus bij' faskahbis, woi bittehm kahda nahwiga flimmiba uskritte, jeb pelles woi zitti fkahdigi kustoni meddu apkehsija, jeb arri kahds drehgnums no trauka wissu meddu un bittes aplaide ar nepanessamu smaku. Kā tad nu warr eedrohfschinatees wesselas bittes ar tahdu ehdeenu barroht? — Ne kahdus lohpus ne warr barroht ar tahbarribu, ko isnehme no flimmu lohpu kuhts.

Arri tahds meddus bittehm ne' geld, kas irr zeets, graudains, kā fakaltuschi putraimi, un melns. Kad arri trauks buhtu pilns no tahda meddus, to mehr bittes ismirs baddā, jo winnahm naw sohbu tahdu zeetu fakohst. Bet ja meddus tik ween irr graudains un melns, un naw zeets, tad eeleij to kahdā tihā pohdā woi bkhōdā un tā winnu eeleg zepli. Tur lai nu stahw 2 stundas; pehz isnemim ahrā un tad pelleij peektu woi zettortu dalku tahda uhdens kloht, ko ar anihsu sehklu essi sawahrijis un nokahsis, to wissu labbi ismaisi zaue, lai meddus paleek schķidrs. Kad tas irr atdissis, tad ar to itt drohfschi sawas bittes warri barroht.

Dhēta kahrtā.

Kad bittes ja-barro?

Kaut kurrā laika, kad tik waijaga, to warr darrīte, pawassarā, wassarā, ruddens un seemā, kad bittes palikkuschas wahjas woi slahbanas; arri jauni speeti barrojami un ihpaschi tāhs bittes, kam paschahm plikts meddus.

Kā jau tur mahzijam, kur runnajam vahr trauku islaanzishanu pirmu reis, (Latv. dr. 1840, № 18.), ka waijag' ar krihti apsihmeht tohs traukus, kur dauds bischu, bet mas meddus, woi kur meddus plikts un bittes wahjas. To leez tē wehrā. Ne dohma bittis tik tad barroht, kad wissu sawu meddu buhs apehdu-schas, bet darri to pee laika, ka ne weena bittite baddā ne nomirst. Tew arri ja-sunn, ka gadda-laiki wissur naw weenadi, Weenā weetā pawassara irr bagga-ta ar puklehm, kur bittes ware farvu barribu lassīt, zittā weetā atkal wassara un wehl zittā ruddenis bittehm tas isderigakajs laiks barribu lassīt. Ta deht labbam bittenekam waijag' ar ween' meddui tureht pee rohkas, ar ko bittes barroht, kad waijag'.

Ne peemirsti arri to trauku, kas tem pawassarā israhdiyahs smags un tu dohmaji, ka essoht pilns meddus. Ware buht, ka winsch irr pilns behrnu un

meddus winnam irr mas ween un tas pats irr plikts; tahdam warr peekruhlt
barribas pa paschu to laiku, kad behrni ja-laisch. Kad tahdu trauku ihstenâ laikâ
ne glahbj ar barribu, tad tas pehz weenu woi diwi deenahm aisees pohestâ.

Tâ pat arri tad bittes stipri ja-barro, kad behrnu-laischanas laikâ gaddahs
miglainas deenas, wehjisch, leetus, aufstums, un gaifs allaschin apmahzahs. Un
ja tahds laiks ilgi pastahwehs un tu pa scho laiku bittes ne barrofi, tad woi
speeti paliks massi un wehlu laidifees, jeb pa wissam ne mas ne tiks laisti. Jau-
mi speeti ikreis barrojami, jo winni no fawas dsumtenes iseедами, tik ween paneh-
muschi tahs deenas pahrtiku lihds, bet ne kahdu elpi us preefsch-deenahm. Un
ja wehl gaddifees plikts laiks pehz to, kad speeti laisti, ko tad schee nabbadini
tanni tukfchâ traukâ darrihs bes barribas, ja faimneeks winnus ne schehlohs. Ja
fawu jaunu faini eesahkumâ labbi ne barrofi, tad ta woi isklidinadamees ap-
mirs, jeb fahks nihkt, woi arri pa wissam aisees prohjam.

Trefchâ Fahrtâ.

Kâ bittes ja-barro?

Warri, ja patishk, atnemt widdus plaukeinu un meddu sikt awelê eekschâ;
bet ja gribbi nolikt ahrpusse appaksch lohdsina (ko fistâ laikâ gan warr darriht),
tad to darri tik tad, kad faule nolaufsehs, un bittes paleek meerû no darba. Un
no rihta, kad faule atkal tik ko rahdahs, atnemt to trauzinu nohst. Jo, kad
tu deenâ to darritu, tad zittas no tawahm paschahm bittehm, woi pa wissam
froeschas tur kristu wirsu un tâ labbas un newainigas bittes paliku sagligas,
Nepkawigas un plehfigas. Pahr to tad bitteneeki paschi pehz skummigi schehlo-
jahs, aplam gaudio un runna, kur tomehr paschu waina ween. Urri tee bitte-
neeki plikti darra, kas bittes raudsidami meddu ismetta un islaista ap traukeem
un atstahs daschus schuhnu, tui bittes aplaisa; tee pascht tihscham fawas bittes
nolaisch us plikti zekku.

Trauzinus, kur meddu eelsikt preefsch ehdinaschanas, warr taifisht no kau-
kahda fausa kohka, tik no ohsola ween ne, un ne plattaku, nedf dillaku par wid-
deju pawarnizu, kur kahdu pufskohrteli meddus warr eelet. Tohs trauzinus
moleez derrigâ weetâ un eegrohst pa reist, ka bittes weegli warretu pee-eet pee
ehdamu un atpakkat kridamas ne nosmehretohs. Wehl labbaki buhs, kad trau-
zina dibbenu ar filditu wasku issmehrefi, lai meddus no kohka ne dabbetu smak-
ku un ne faslahetu, jo tahds buhtu lohti skahdigs bittehm. Ja ne gribbi wasku
tehreht, tad pehz katas barroschanas ikreis' coh ar karstu uhdent isfutini un
isschahwe labbi fausus.

Kad esfi gattaws ar trauzineem un bittes waijag' barroht, tad eeleez' med-
du fasildiht fistâ zepli, bet ne karstâ, un tad peeleiij trefchu woi peektu dalku no
kahda fistâ uhdens, kas ar anhseem (Stern-anhseem) sawahrihts un scho ar to
meddu famaisi labbi kohpâ, kamehr schlidrs paleek. Nu peeleiij sawus trauzinus
ar schahdu meddu un tam pa wirsu usklaht masas skaidinas, woi sagreestus fal-
minus, ka bittes ne grimst eekschâ un ne sihkt, bet ka tahs ar faufahm kah-
jahn warr pee-eet ehst. Sargees kahdus gluddenus woi glahschu traukus pee
tam walkaht, jo schahdi irr siddeni un no tahdeem bittes lohti bihstahs. Irr
gan wehl zittadi trauzini preefsch to, bet ar teem irr dauds waialk darba un ruhpes.

Ja tew pa wissam naw meddus un ir par naudu ne warri dabbuhrt pirk,
 tad pirz zukkuru. Pee mahrzina zukkura, kas pa preefsch smalki ja=fagruhsch,
 peeleij pufskohrteli tihra uhdens; scho kahdā pohdinā pee ugguns uswahri un
 nosmell puttas. Kad cas atdsissis, tad dohd pa dattahm bittehm preefschā, proh-
 ti, kad to apehduschas, noleez zietu. Bet cas tik ween darrams leelā baddas
 laikā. —

Betzik meddus tad buhs glabbaht ihpaschi preefsch bischu=barrofchanas?
 Ja tewim weena awele, tad glabba 2 un ja tew desmit aweles, tad glabba 20
 stohpus meddus u. t. j. pr. — Laimigs buhst, kad meddu preefsch tam glab-
 basi; tew deesgan pahri paliks un tawas bittites truhkumu ne zeerih.

Slikti daera tee fainneeki, kas, kad bittes apkohpuschhi un woi dauds woi
 mas meddus dabbujuschi, steidsahs weenu dakku pahrdoh, ohtru apehst un treschü
 junkuram dahwinah, un sawas bittes pa wissam aismirist. Kad nu pawassara
 atnahk, naw ko doht tufschahm bittehm un tahm nu baddā ja=mirst. Paschi tad
 pehz isrunnajahs ar to, ka ne eedohdotees bittes, winnaem ne effoht laines us
 to u. t. j. pr. Bet tahdi paschi ne jehds pasaule dsjhwoh! ta winni darra ar
 bittehm, ta ar maiisi un lohpeem un tahdi paleek neuweikli pee wissas sawas
 dsjhwes. — Kas bittehm barribu ne schehlo, tam winnas sawā laikā to atmakfohs
 baggati. — A. E.

Tahs miiklas usminna, kas preefschajā lappā: Ehna.

Sinna, zif naudas 13. August=mehn. deenā 1840 eeksch Rihges maksaja
 par daschahm prezzehm.

Maksaja:	Sudr. naudā. Nb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. naudā. Nb. K.
1 puhrurudsu, 116 mahrzinus fmaggū	1 70	1 pohdu (20 mahrzineem) wassu	— 7	—
— meeschu, 100 mahrzin. fmaggū	1 15	— tabaka	— 65	
— kweeschu, 128 mahrzin. fmaggū	3 —	— sweesta	2 20	
— ausu	— 90	— dselses	— 70	
— frau	1 60	— linnu, frohna	2 —	
— rupju rudsu=miltu	1 60	— brakka	1 80	
— bihdeletu rudsu=miltu	2 10	— kannepu	— 90	
— bihdeletu kweeschu=miltu	3 50	— schéichtu appinu	3 —	
— meeschu=putraimu	1 60	— neschéichtu seb prezzeß appinu	1 80	
— eefala	1 15	— muzzu fileu, eglu muzzā	6 25	
— linnu=fehklas	2 50	— lasdu muzzā	6 50	
— kannepu=fehklas	1 50	— smalkas sahls	4 30	
1 wesumu seena, 30 pohdus fmaggū	3 —	— rupjas baltas sahls	4 40	
barrotu wehrschu gaku, pa pohdu	1 20	— wahli brandwihna, pussdegga	7 50	
		— diwdegga	10 75	

Eihds 13. August pee Rihges irr atnahfuschi 734 kuggi un alsbraukuschi 680.

Grihw drückeht. No Wibsemmes General=gubbernements pusses: C. A. Berthold.

Latweeschu draunga

p e e l i f f u m s
pee № 33.

15 August 1840.

Grahmatina, ko mums nu pat poste atnessufe.

Juhs sinnat, eenigs mahjitaïs, zik mihta wiffahm muhsu tizzbas Wahzu-draudschm Paul Gerhardta dseesma »Besiel du deine Wege.« Es gan brihs to nemahku isteikt, zik mihta man schi dseesmina palikkusi, ko daschfahrt behdu-brihdi usschlehris un kad biju lsdseedajis; tad firdi juttohs no pascha Deewa spirdsinahs un stiprinahs. Nu man sin noht ta dseesma »Pavehlees tawâs mohkâs« Latweeschu draudsës daubs eraudsita un bruhketa newaid, ne pehz wezzas dseesmu-grahmatas № 395, ne pehz jaunas № 296. — Bet woi tad schahdâ pahrtulkojchanâ un pahrtaisischana un warr pañht wezza flas wejama dseedataja Gerhardta svehtu dseesmu? — Man ta lizzees, ka ne winna garru ne winna prahtu tur neatrohd un Latweeschu wahrdi arr' tahdi isgrohstti un tik sawadî kohpâ likti, ka Latweeschu lauschu firdis mas warreja kustinaht. Tadeht es Gerhardta dseesmu no jauna luhkojis usnemt Latweeschu wallodâ. To nu gan pats labbi prohtu, ka winnaam lihdsigs naw palizzis, tomehr to warr buht zitti arr' atraddihs, ka es zeetaki winna pehdâs turrejees, ne kâ tee, kas papreefschu to dseesmu pahrtulkojuschi.

To wissuwairak wehletohs, ka no Latweeschu lauschu pusses schinnis paschâs lappâs kahdi atsaufkohs apleegtnadami, woi winneem schee wahrdi wairak pee firds eet, woi al lasch wairak patihk ta dseesma rahda, ka to lishds schim dseedajuschi lai nu no wezzas lai no jaunas dseesmu-grahmatas.

Mannu wahrdi, eenigs mahjitaïs, ja arri juhs to pasifstat, luhdsohs nedarat sinnamu, lai neweenu nejauz, kas faru padohmu par to dseesmu gribb harriht sinnamu.

1. Pavehlees tawâs mohkâs
Un wiffâ bailibâ
Ta Kunga tehwa-rohklâs,
Kas walda auglibâ.
Kas swaigsnemh weetu stahda
Un zellu debbescheem,
Las tew arr' stiggu rahda
Preefsch dsihws=zellineem.

2. Us winnu ween palaujees,
Ja tew buhs laimetees,
Us winna darbeem raugees,
Tad taws darbs paschirsees.
Ar tawu subdischanu
Nekâ tew isdohsees,
Bet tawu peesaufschamu
Paklaufhs schehligs Deew.

3. Tehws, Lawa schehlastiba
Noproht us muhschibahm
Un Lawa ustizziba,
Kas derrigs zilwekam.
Un ko Tu ween nolizzis,
Tu stiprais Kungs un Deew,
Kas allaschin notizzis, —
Kas Lewim prettim ees?

4. Kas zellâ Lew aisleedsis? —
Kad padohms peetrubzis?
Kad labbumu naw sneedsis,
Kam doht tu gribbejis?
Tu Lawus barbus strahdaht
Ne muhscham nerimsti
Var Taweeem behrneem gahdaht
Muhscham Tu nebeigfi.

5. Lai wissi welli zellahs
Tew kaweht frehtais Lehws,
Leem ellē janowettahs.
Bet Laws darbs pasōwehs.
Un kaut Tu liktohs du,,t̄t
Un Tew ne juhtam wiß,—
Nekas to newarr klusfeht,
Ko Tu nodohmajis.
6. Mu, dwehfelite, mohdees
Un nemmees zerribā;
Lai behdās tu atrobdees,
Deew̄s tew zels lihgsmibā.
Lai drusku irr jagaida,
Nebihstees, dwehfele;
Ais debbescheem jau smaida
Tew preeka-faulite.
7. Ar wissahm sawahm behdahm
Eij til atwadditees
Un nedohd wiß firdsehdahm
Elsch tewis saltonees.
Ja tew bij wissu waldbiht,
Tad bailotees pateef,
Bet winsch jau newarr maldbiht
Tas wissu-gudrais Deew̄s.
8. Tad lauj til winnam gahdaht,
Jo winnam newilfees,
Winsch sinnahs darbu strahdaht,
Ka tu isbrihnfees.
Kad gallu nogaidisi
Tam, kas tew behdina
Tad wehl tu noprattisi,
Kapehz tā darrja.

(29 Juhli 1840.)

9. Tā gan winsch daschkaht darra,
Ka buhtu aismirfis,
Ka buhtu sawā warrā
Tew teescham atinettis,
Ka buhtu winna prahā
Tew beedeht alashin, —
Tad dwehfsle lāhrdinata
Gan mas no preeka sinn.
10. Bet kad winsch tew atraddihs,
Ka tizzigs palizzis,
Tad behdās winsch aishwaddihs,
Kad tu nedohmajis.
Winsch raihs tawas faites,
Tu prattihs preezigi,
Ka wissas tawas faites
Par labbu ween tew bij'.
11. Tad preezafees pateefi,
Tu ustizzibas-behrns,
Tu pateefi un smeesi,
Leels buhs tawas gohda-mehrs.
Deew̄s pats tew eedohs rohlās
To gohda-frohniti;
Kas beidsi tawas mohkas,
To muhscham flawesi.
12. Ak heidsi, Kungs, nobeidsi
Tu wissu behdibu.
Nogurruscheem atsteidsi
Tu pats par valhgu.
Us dīshwibū un nahwi
Mehs tew nodohdamees;
Kad Tu, Lehws, klaht numis stahwi,
Zelsch debbesis noeck.

50.

• Woi tu to tizzi, ka tu es si grebzineeks?

S t a h s.

Pirma dalka.

»Ak, kaut es tik jau buhtu nomirris!« — Tā fazzija tas muischneeks Billers, kas sawā muischā Wahzsemme dīshwoja. Bija nū pat sawam raddineekam, tam mohjita-jam Graumann, kas winnau mihligi apmekleja, issstahstis, jaure kahdu nelaimi winsch wairak kā pufs no wissahm sawahm mantahm bija pasaudejis. Bet winnam pee wissas sawas nelaimes wehl deesgan bija palizzis pahri, ka ar sawejeem arri us preefschu ar gohdu un bes leelahm behdahm warreja istikt. Raddineeks gan nehmahs ar fāidreem wahr-deem winnam parahdiht,zik lohti winsch prett Deewu apgrehkojotees, tā kurnebams. Bet wiss welts, jo muischneeks tahs laizigas mantas pahrleeku mihtoja. »Kaut es tik jau buhtu nomirris!« id ar ween pa starpahm issauze. »Kaut jel Deew̄s drihs man nemtu pee few!«

»Es gan ne sinnu«, — tā mahjitajs fazzija — »woi tu tomehr ne isbihtohs, ja Deew̄s tew paklausitu.«

Muisch n. Teefcham ne, mihtajs brahli! Ko zittu tē warru jerreht, ne kā behdas un truhkumu ween?

Mahz. Un tad tu nu dohma, kā tur tew labbaki buhs?

Muisch n. Sinnams. Tizzi man, mihtajs brahli, wissu zauru muhschu wehl tik labprahrt ne esmu dohmajis us nahwi, ne kā taggad.

Mahz. To gan gribbu tizzeht; bet tatschu arri bishstohs, kā nahwe tew wehl ne atrastu gattawu lihds eet.

Muisch n. Kā es tad to warru saprast?

Mahz. Lai es sawas dohmas tew pa lihdsibu isteizu! Kad tu kahdu garru zellu gribbi usnemt, tad tu tok papreeksch us to fataisjées? Woi naw teesa?

Muisch n. Gan faprohtu, ko tu ar to gribbi fazjht. Tu dohma, kā wehl us nahwi ihsti ne esmu fataisjées.

Mahz. Teefs, tahdas gan mannas dohmas bij. Mihtajs brahli, es bishstohs, kā tew schis garsch zessch gan wehl pahr agri nahk; tu teefcham wehl ne effi fataisjées. Lai es tew waizaju, woi tu arri tik jau effi dohmajis us to, kā us scho zellu jafataisjahs?

Muisch n. Kā tok juhs Deewa-wihri allasch tik dilli meklejeet! Es drohschi mirschu, kad ja-mirst, un ja scho deen nahwe nahktu, es ne mas ne bishtohs.

Mahz. Labbi tew tad! Bet fakki man jel, kas tad tew tahdu drohschu prahru ee-dohd? Es sinnu, kā tahdu retti atrohd.

Muisch n. Mihtajs brahli, ja tu tik nelaimigs buhtu, kā es esmu, tad tu arri gan nahwi ar preeku sagaiditu.

Mahz. To es pats tizzu, bet tad man arri waihadsetu ihsti sunnah, kā man winna faulē labbaki klahsees un kā man ne beidsoht tur wehl fluktaki ees, ne kā scheitan.

Muisch n. Wehl fluktaki, kā scheitan? — Woi tad man wehl fluktaki warr klahsees? Es gan dohmaju, kā es tā esmu dshwojis, kā man ne waizaga no nahwes bishtees.

Mahz. Tā tu taggad dohma. Laikam zittadi dohmaji, kad nahwi preeksch azzim redfesi. Mihtajs brahli, tizz' mannam wahrdam: kad tu fakki, kā tu effi dshwojis tā, kā buhs dshwoht, tad tu dauds wairak fakki, ne kā warrest usrahdiht.

Muisch n. Nu, woi tu tad kā launu sinni no man? Woi es jau kahdu zilweku esmu nokahwis, woi sadsis, woi zittus tahdus tumfibus darbus darrjis?

Mahz. Tu dohma: tu ne weenam ar warru winna dshwibū effi panehmis, ne weenam winna mahja eelausees un tam winna leetas norehmis, un kā tew ne weens war nosaukt pär laulibas pahrikahpeju. To es gan arri ne dohmaju pahr tewi; bet kā tu tadeht jau peektu, festu un septitu bausti tā effi turrejis, kā winnus buhs turreht, kad no nahwes ne waizaga bailotees, to es wehl ne tizzu.

Muisch n. Labba leeta! Us tahdu wihsī mans pats raddineeks fluktaki no man dohma, ne kā wissi zitti laudis. Praffi, kam patikh, pa wissu walsti un kaiminds, woi ne ikweens man flawebs par labbu un gohdigu wihi.

Mahz. Tas gluschi buhtu par welti; jo es ne mekleju pehz tā, kā zilweki pahr tewi fakka; tee tew sawā laikā winna faulē ne buhs par teefatajeem. Tik gribbu sunnah, kā tu ar Deewu stahwi, un kā winsch no tew sinn, kas tew sawā laikā pehz taisnibus un pateesibus teefahs. Lai tew pasaule arri itt augstā gohdā turr, tas tew ne

ko ne valihds, ja Deewa tew atsihst par grehjineeku. Ko tu nu dohma? Woi pateesi
veektu bausli effi turrejis? Gittas dattas wehl us preefschu.) 5.

Kristigi stahst.

1. Slahpes pehz Deewa wahrdeem.

Nabbaga wezza atraitne, patti gan nemahzedama grahmatu lassift, to mehr gauschi kahroja ikdeenas Deewa svehtus wahrdus dsirdeht. Tadeht mekleja zilweku, kas tai preefschâ lassitu; jo winnas mahjas laudis arri ne pratte grahmatas. Beidsoht winnai laimejahs tahdu useet; kaimina mahjâ masu behrenu, ganna dehlu; tas gan mahke lassift. Bet schim behrnam, ka jaw pee dascheem ir muhsu semmê noteek, labbaki gribbejahs spehleht, ne ka pee grahmatas kawetees. Ko darricht? Schahs behdas mahzija wezziti ko isdohmaht. — Apaehnihs no schi laika ikriftos weenu stundu agraki, ne ka bij eerabdui, no gultas zeltees un wehrpt, jo Deewa wahrdi tai bija wissdahrgaka dwehseles barriba. Tahdâ wijsè nu nopolniha ikriht kahdu masumu naudas, ko warreja behrnam dohe. Schis nu arri zaur tahdu dahwanu eepreezinahs, nahje labprahk ikwakkards pee winnas, un lassija weenu nodallu no bishbeles winnai preefschâ. 49.

2. Diwi kristigi jaunekli wehrgôs.

Diwi kristigji jaunekli peezpad'smits gaddus wezzumâ, Turku semmê, kur laudis sinams eeksch to Muhamed tizz, nahje wangôs. Weens no teem bija Spranzis un ohtes Engleteris. Laime bija, ka winni nedishwoja tahtu weens no ohtra. Weenâ wezzumâ buhdami un abbi tai paschâ nelaimâ, ihsâ laika palikke sawâ starpâ mihi draugi, un al-lasch weens ohtru pamohdina, meerigl tohs apsmeeklus, warrasdarbus un draudefchanas panest, ar ko tee Turki winnus mohzija. Schee winnus ar warru speede, Turku tizzibû usnaemt. Bet puiscchi nepeeckritte pee winnu tizzibas. Turki tadeht jo wairak bahrgojahs, un daschreis waldineeki ta sadusmojahs, ka winnus fakuhle ar nuhju, ta ka tee pussmir-ruschi us semmes gulleja. Kahdu reisi Spranzis tahdâs leelâs mohkâs bija, kad patt labban draugs nahje winnu apmekleht. Schis pee winna peegahjis, newarreja wairs is-schikt, woi wehl effoht dsichros woi jaw mirris; tadeht kleedse ar scho wahrdu: ak, mans mihiakis draugs! — Bet schis, ar zittu wahrdu ne atbildeja, ka ween ar to: es pastahweschu pee kristigas tizzibas wissu sawu muhschu. — Pagahje-dauds neddelas, kamehr atkal palikke wessels. Mu schis atkal gahje apmekleht Engleteru, bet to arri atradde tahdâs paschâs mohkâs, kahdas pats bij zeetis; atradde winnu garschleeku gullofchu us melnu apgahnitu maschu; bija puss-mirris no fitteeneem. Winna negants kungs pats wehl bija klahrt ar zitteem Turkeem. Bet Spranzis ne bihjahs neneeka, gahje pee sawa drauga droh-schi klahrt, un to waizaja ar skannigu balsi: woi wairak mihtojoht Jesu, muhsu Kungu un Pestitaju, ne ka Muhamedu? Engleteris sawâs leelâs sahpes ar stipru balsi atbildeja un fazziha: »es mihtojo Jesu, un tizzeschu muhscham lihds mirschani eeksch sawu Pestitaju.« Tee netizzigi, to dsirdedami, sawâ traifikumâ sohbus greese prett to Sprantschu. Bet zaur winna leelu drohchibû un stipru tizzibu Turki palikke apdohmigi, ta ka tee no schi laika winnus wairs nespeede no kristigas tizzibas atkahptees. Ohtâ gaddâ abbi draugi mirre weenâ paschâ slimmibâ. Ta tas Kungs ne gribbeja nahwê tohs schikt, kas sché dsihwibâ kohpâ winnam bij tizzejuschi un kalpojuschi. 49.